

Reguleringsmyndigheten for energi

Vår dato	29.04.2025
Vår referanse	Jørn Bugge
Deres dato	28.02.2025
Deres referanse	202407051

Innspill til rapport om samfunnsøkonomiske kostnader av at kunder ikke får nettilknytning ved behov

Vi viser til rapporten fra Menon og Multiconsult om samfunnsøkonomiske kostnader av at kunder ikke får nettilknytning ved behov, hvor RME ber om innspill innen 1. mai.

Konsulentene har på oppdrag fra RME utredet ulike modeller med formål å identifisere den mest egnede metoden for inkludering av ventetidskostnad i nettreguleringen. Modellene er vurdert etter:

- Treffsikkerhet: Modellens evne til å presist gjenspeile reelle samfunnsøkonomiske kostnader
- Egnethet: Hvor godt modellen egnert seg i et regulatorisk rammeverk ut fra:
 - Gjennomførbarhet
 - Eksogenitet
 - Relevans
 - Rimelighet
 - Forståelighet

Oppsummering av modellenes treffsikkerhet og egnetheter oppsummer i Tabell 1

Tabell 1 Oppsummering modellenes treffsikkerhet og egnethet

	1: Prosjekt-basert	2: Nærings-basert	3: Nettutvikling	
			Minimum betalingsvillighet	Omsøkt effekt (kun DEA-rammeverk)
Treffsikkerhet	Høy	Medium	Lav/Medium	Ingen
Egnethet	Lav	Medium	Høy	Høy
Gjennomførbarhet	Lav	Medium	Høy	Høy
Eksogenitet	Lav	Medium	Høy	Høy
Relevans	Medium	Medium	Høy	Høy
Rimelighet	Lav/medium	Lav/medium	Høy	Høy
Forståelighet	Medium	Lav/medium	Høy	Høy

Til reguleringsformål anbefaler konsulentene å benytte nettutviklingsbaserte modeller. Dersom regulator ønsker å benytte en kostnadsvariabel anbefaler de en modell basert på minimums betalingsvillighet for tilknytning, uttrykt gjennom anleggsbidrag (prosjektspesifikt eller sjablongmessig per MW). Dersom regulator ønsker å benytte en oppgavevariabel i DEA-beregningene anbefales det en variabel basert på omsøkt effekt. Konsulentene presiserer at en slik variabel ikke reflekterer de samfunnsøkonomiske kostnadene knyttet til ventetid, kun forskjeller i antall MW som venter på tilknytning.

Fornybar Norge innspill til rapporten

Generelle kommentarer

Fornybar Norge er positive til at RME ønsker å fremskaffe samfunnsøkonomiske kostnader av at kunder ikke får tilknytning til nettet ved behov. Slik innsikt er viktig for utforming av insentivene i reguleringen og forbedring av den økonomiske reguleringsmodellen. Samtidig er det vanskelig å forholde seg konkret til en såpass teoretisk fundert rapport, som i tillegg peker på flere uavklarte spørsmål som krever ytterligere analyser. Her kan nevnes hva som er "normal ledetid" og "realistisk fremdrift". Et fullstendig rammeverk vil kreve vesentlig mer data og slike analyser. Hvis ikke kan vi risikere at nettselskaper straffes for forhold utenfor deres kontroll eller at kundene kan utøve press på nettselskapene for at de skal prioriteres opp.

Andre kommentarer:

- Avregningsmetodikk: Konsulentene anbefaler årlig avregning. Det stilles spørsmål ved om dette blir for strengt. Tilknytninger planlagt i oktober, som blir forsinket til februar påfølgende år, kan ikke fremkomme som ett helt års forsinket
- Hvilket nettnivå er ansvarlig for forsinkelsen: Flere nettselskap peker på manglende kapasitet hos Statnett som årsak til at kunder i eget nett må vente på tilknytning. Dersom årsak til forsinket nettilknytning er manglende kapasitet i overliggende nett, er det viktig at også rett nettnivå blir adressert

- I modell med "omsøkt effekt" eller "minimum betalingsvillighet" skriver konsulentene at man kan ta i bruk skaleringsfaktorer for å vektlegge næringer med særlig høy samfunnsøkonomisk verdi. Fornybar Norge stiller spørsmål ved om en slik skalering vil ramme skjevt. I tillegg kan ikke nettselskapene prioritere tilknytninger ut fra samfunnsøkonomisk verdi, så det er å betrakte som forhold utenfor nettselskapenes kontroll
- De anbefalte modellene fokuserer på økonomisk straff for tidsforsinkelser i tilknytningen. Nettselskap med sterk vekst i området kan med slike modeller vanskelig oppnå rimelig avkastning. For lokalt distribusjonsnett har RME allerede innført en ren belønningsmekanisme, uten konkurransevridende effekt, som har til hensikt å insentivere nettselskapene til raskere tilknytning av kunder på dette nettnivået.
- RME har igangsatt et arbeid med endringer i dagens effektivitetsmodell for regionalt distribusjonsnett. Uten at det er nevnt eksplisitt, har Fornybar Norge en forståelse av at en variabel/kostnad for de samfunnsøkonomiske kostnadene av at kunder må vente på nettilknytning er tenkt benyttet på høyere nettnivå (regionalt distribusjonsnett og transmisjonsnett). Fornybar Norge synes det er krevende å gi detaljerte innspill på et arbeid hvor det mangler en helhetlig analyse av hvordan dette skal inngå.

Om Fornybar Norge

Fornybar Norge representerer fornybarnæringen i Norge. Vi arbeider for at Norge hurtigst mulig skal bli et nullutslippssamfunn med vekst og verdiskaping basert på fornybar energi, elektrifisering og annen utslippsfri energibruk. Vi har medlemmer fra hele næringen, inkludert fornybar energiproduksjon på land og til havs, nettselskaper, finansinstitusjoner, entreprenører, strømsalg, leverandører og rådgivere.

Vennlig hilsen

Fornybar Norge

Kristin H. Lind
Direktør strømnnett og beredskap

Jørn Bugge
Næringspolitisk rådgiver